

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
імені Олега Балацького
Кафедра економічної теорії

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

**MIEDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE
I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ**

**МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ
И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 5–6 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

**РОЗДІЛ 6
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

**РАЗДЕЛ 6
СТРАТЕГИЧЕСКИЕ НАПРАВЛЕНИЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ И
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ**

**SECTION 6
STRATEGIC DIRECTIONS TO PROVIDE ECONOMIC
SECURITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

**ZAKRES OCHRONY DÓBR PUBLICZNYCH W KONTEKŚCIE
ZASPOKOJENIA POTRZEB WSPÓLCZESNEGO KONSUMENTA**

Abramski Andrzej, doktor nauk prawnych (*Polska*)

Termin dobra publiczne jest zwrotem niedookreślonym. Mogą być postrzegane zarówno jako historycznie ukształtowany w społeczeństwie byt realny, jak również jako konstrukt słowny, na temat którego dyskurs – trwający od połowy XX wieku – wywołany został przez Paula Samuelsona. W różnym ujęciu dobra publiczne definiowane są zarówno w sposób szeroki, jako dobra niekonkurencyjne w konsumpcji bądź jako dobra społeczne niepodlegające regułom rynkowym, jak również – w sensie wąskim – jako dobra dostępne dla każdego użytkownika i użytkowane przez nieograniczoną liczbę podmiotów. Współcześnie dobra publiczne mogą być rozpatrywane w aspekcie materialnym, na przykład niektóre zasoby przyrody, a także niematerialnym – niektóre dobra kultury, bezpieczeństwo publiczne. Kontrowersje narastają natomiast wokół możliwości komercjalizacji dóbr publicznych. Szereg dóbr pełniących tradycyjnie funkcję użyteczności publicznej, które dotąd wyłączone były z obrotu rynkowego, zostaje skomercjalizowanych. Zmieniennym przykładem kierunku ewolucji w obszarze publicznych dóbr materialnych jest kwestia dostępności użytkowników do wody pitnej. W ujęciu historycznym było to dobro niekomercyjne, ale z uwagi na warunki techniczne przesyłu wody, jak również jej ograniczone zasoby – współcześnie postępującej zjawisko urynkowania dostaw wody odbiorcom. W strefie europejskiej zasadniczo nieodpłatny pobór wody pitnej zapewniony jest w Irlandii. Na przestrzeni

dwudziestu minionych lat postępuje urynkowanie dostaw wody w krajach Europy Środkowej, a zwłaszcza w Polsce. Problem ten dotyka również innych surowców o znaczeniu strategicznym, co równocześnie skutkuje uprzywilejowaniem pozycji ekonomicznej i prawnej podmiotów dystrybuujących dobra publiczne tej kategorii. Problem ten dotyka również publicznych dóbr niematerialnych, na przykład w sferze emisji sygnałów telekomunikacyjnych i komercjalizacji bezpieczeństwa publicznego. Celem niniejszego badania jest ukazanie zasady elastyczności dóbr publicznych i przedstawienie zakresu oraz charakteru ich współczesnego ograniczania, jak również skutków tego zjawiska.

1. Anton A., Fisk M., Holmstrom N.: Not for sale: in defense of public goods. Oxford 2000.
2. Kleer J.: Dobra publiczne: wczoraj – dziś – jutro. Warszawa 2015.
3. Kosiewski P. (red.): Własność prywatna a dobra publiczne: problemy własnościowe i dobra kultury. Warszawa 2006.
4. Kwiatkowski S.: Teoria dóbr publicznych i rynkowe metody ich produkcji. W: Machaj M. (red.): Pod prąd głównego nurtu ekonomii. Warszawa 2010.
5. Owsiak S.: Finanse publiczne. Warszawa 2001.
6. Stiglitz J. E.: Ekonomia sektora publicznego. Warszawa 2004.
7. Woźniak M., Pierzchała E. (red.): Dobra publiczne w administracji. Toruń 2014.

WYBRANE ASPEKTY ZMIAN WSPÓŁCZESNEGO SYSTEMU BANKOWEGO I BANKOWOŚCI ORAZ ICH WPŁYW NA KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW EKONOMICZNYCH, SPOŁECZNYCH, POLITYCZNYCH

Abramski Olgierd, mgr, doktorant
Uniwersytet Śląski w Katowicach (Polska)

Współczesny rozwój banków, sektora bankowego i bankowości stygmatyzuje stosunki ekonomiczne, gospodarcze, polityczne, społeczne, ale także obyczajowe czy kulturowe. W zakresie dotychczas niespotykanym banki, poprzez dystrybucję środków finansowych, kształtują konsumpcję, styl życia i stratyfikację społeczną jednostki. Równoległe z tym postępuje uniezależnienie systemu bankowego od państwa. Wpłynęły na to, poza procesami globalizacji i rozwoju turbokapitalizmu, uprawnienia banków do emisji pieniądza i sekurytyzacja. W następstwie tych procesów banki przejęły niektóre elementy funkcji państwa w zakresie kształtowania stosunków ekonomicznych, gospodarczych i prawnych. Skutkiem tego stają się przekształcenia w sferze prawa własności, zmiany struktury społecznej, nasila się również zagrożenie konfliktami społecznymi i kryzysami społecznymi oraz ekonomicznymi. Erygowane przez współczesny system bankowy przekształcenia i zmiany zmierzają w kierunku ukształtowania nowego ustroju społeczno-ekonomicznego, opartego na prekaryzacji rynków finansowych i